

Євгенія Поліщук, Анна Корнилюк, Інна Лопашук, Аліна Пінчук

Фінансування заборгованості малого та середнього бізнесу в ЄС: напередодні коронакризи

Малі та середні підприємства (МСП) є головними рушіями економічного розвитку. Однак, як показують наслідки боргової кризи та коронакризи, попри всю їхню важливість, вони надзвичайно чутливі до економічних спадів, а тому потребують підтримки з використанням різних інструментів. Мета статті – оцінити рівень банківської та державної підтримки МСП у північних і південних країнах ЄС протягом двох криз та проаналізувати фінансове становище малих і середніх підприємств напередодні коронакризи, використовуючи дані мікрорівня.

Доведено, що банківські позики та кредитні лінії залишаються основними джерелами фінансування МСП. Після боргової кризи банки стають більш лояльними до МСП.

Підтверджено, що малі та середні підприємства з північних країн ЄС менше постраждали від попередньої кризи і тому розпочали своє відновлення в плані прибутковості, ліквідності та боргового навантаження раніше, ніж організації з південних регіонів. Вказується також на те, що фінансовий стан країн обох груп був кращим напередодні нового періоду економічної нестабільності порівняно з попередньою борговою кризою.

Південні країни ЄС найбільше постраждали від обох криз. Однак завдяки ефективній державній підтримці та лояльності банків, малі та середні підприємства цих країн зустріли коронакризу з тим же рівнем фінансової стабільності, що й підприємства північних держав. Оскільки нові заходи підтримки здебільшого зосереджені в банківському секторі у вигляді програм гарантій за кредитами малим підприємствам та зниження ставок відсотка, важливо забезпечити боргове фінансування якісних позичальників і уникнути боргової кризи в південних країнах.

Результати цього дослідження можуть бути цікаві політикам, банкірам, представникам влади, керівникам МСП та науковцям з країн ЄС.

Ключові слова: банківські кредити, МСП, COVID-19, кредитні лінії, боргова криза, фінансові показники

Класифікація JEL: G01, G21, G28, E51, H84

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Евгения Полищук, Анна Корнилюк, Инна Лопашук, Алина Пинчук

Финансирование задолженности малого и среднего бизнеса в ЕС: накануне коронакризиса

Малые и средние предприятия (МСП) являются главными двигателями экономического развития. Однако, как показывают последствия долгового кризиса и коронакризиса, несмотря на всю их значимость, они чрезвычайно чувствительны к экономическим спадам, а поэтому нуждаются в поддержке с использованием различных инструментов. Цель статьи – оценить уровень банковской и государственной поддержки МСП в северных и южных странах ЕС на протяжении двух кризисов и проанализировать финансовое состояние малых и средних предприятий накануне коронакризиса, используя данные микроуровня.

Доказано, что банковские кредиты и кредитные линии остаются основными источниками финансирования МСП. После долгового кризиса банки становятся более лояльными к МСП.

Подтверждается тот факт, что малые и средние предприятия из северных стран ЕС в меньшей степени пострадали от предыдущего кризиса и поэтому начали свое восстановление в плане прибыльности, ликвидности и долговой нагрузки раньше, чем организации из южных регионов. Указывается также, что финансовое состояние стран обеих групп было лучшим накануне нового периода экономической нестабильности в сравнении с предыдущим долговым кризисом.

Южные страны ЕС больше всего пострадали от обоих кризисов. Однако благодаря эффективной государственной поддержке и лояльности банков, малые и средние предприятия этих стран встретили коронакризис с тем же уровнем финансовой стабильности, что и предприятия северных государств. Поскольку новые меры поддержки в основном сосредоточены в банковском секторе в виде программ гарантий по кредитам малым предприятиям и снижения процентных ставок, важно обеспечить долговое финансирование качественных заемщиков и избежать долгового кризиса в южных странах.

Результаты этого исследования могут представлять интерес для политиков, банкиров, представителей власти, руководителей МСП и ученых из стран ЕС.

Ключевые слова: банковские кредиты, МСП, COVID-19, кредитные линии, долговой кризис, финансовые показатели

Классификация JEL: G01, G21, G28, E51, H84

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license, что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.